

شناخت، رفتار، یادگیری

مدل ساختاری روابط فرازشوایی براساس سبک‌های دلبستگی و احساس تنهایی با نقش واسطه‌ای رضایت زناشوایی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام

لیلی تردست^۱، شهرام مامی^۲، وحید احمدی^۳، آرش نادمی^۳

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد ایلام، دانشگاه آزاد اسلامی، ایلام، ایران

۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد ایلام، دانشگاه آزاد اسلامی، ایلام، ایران

۳. استادیار، گروه آمار، واحد ایلام، دانشگاه آزاد اسلامی، ایلام، ایران

* ایمیل نویسنده مسئول: shahram.mami@yahoo.com

تاریخ ارسال: ۱۴۰۲/۱۰/۲۳

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۱۱/۳۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۲/۰۷

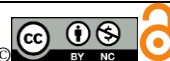
تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۱/۰۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر آزمون مدل ساختاری روابط فرازشوایی براساس سبک‌های دلبستگی و احساس تنهایی با نقش واسطه‌ای رضایت زناشوایی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی زنان و مردان مراجعه کننده به مراکز مشاوره خانواده در شهر ایلام در سال ۱۳۹۹ و ۱۳۹۸ بودند که از میان آن‌ها ۳۲۰ نفر دارای روابط فرازشوایی به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه استعداد خیانت زناشوایی مرامی (۱۳۹۲)، پرسشنامه سبک‌های دلبستگی سیمپسون (۱۹۹۰)، مقیاس تجدیدنظرشده احساس تنهایی کالیفرنیا ساخته راشل و همکاران (۱۹۸۰) و پرسشنامه رضایت زناشوایی اینریچ ساخته السون و فورز (۱۹۸۹) بود. داده‌های پژوهش حاضر به روش مدلیابی معادلات ساختاری تحلیل شدند. نتایج پژوهش حاضر نشان داد رضایت زناشوایی در رابطه بین احساس تنهایی، سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی و سبک دلبستگی ناایمن اضطرابی با روابط فرازشوایی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام نقش واسطه‌ای دارد ($P < 0.05$). براساس نتایج حاصل از پژوهش حاضر چنین نتیجه‌گیری می‌شود افراد دارای ایمنی دلبستگی هستند که نیاز به ارتباط در آن‌ها ارضا شده و رضایت زناشوایی بیشتری را تجربه می‌کنند و کمتر به روابط فرازشوایی تمایل نشان می‌دهند.

کلیدواژه‌گان: روابط فرازشوایی، سبک‌های دلبستگی، احساس تنهایی و رضایت زناشوایی.

© ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

شیوه استناددهی: تردست، لیلی، مامی، شهرام، احمدی، وحید، و نادمی، آرش. (۱۴۰۳). مدل ساختاری روابط فرازشوایی براساس سبک‌های دلبستگی و احساس تنهایی با نقش واسطه‌ای رضایت زناشوایی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام. *شناخت، رفتار، یادگیری*، ۱(۱)، ۱۱۷-۱۲۹.

Cognition, Behavior, Learning

The Structural Model of Extramarital Relationships Based on Attachment Styles and Loneliness with the Mediating Role of Marital Satisfaction in Clients Referring to Counseling Centers in Ilam

Leili Tardast¹, Shahram Mami^{2*}, Vahid Ahmadi², Arash Nademi³

1. PhD Student in General Psychology, Department of Psychology, Ilam Branch, Islamic Azad University, Ilam, Iran
2. Assistant Professor, Department of Psychology, Ilam Branch, Islamic Azad University, Ilam, Iran
3. Assistant Professor, Department of Statistics, Ilam Branch, Islamic Azad University, Ilam, Iran

*Corresponding Author's Email: shahram.mami@yahoo.com

Submit Date: 2024-01-13

Revise Date: 2024-02-19

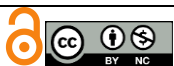
Accept Date: 2024-02-26

Publish Date: 2024-03-20

Abstract

The aim of the present study was to test the structural model of extramarital relationships based on attachment styles and loneliness with the mediating role of marital satisfaction in clients referring to counseling centers in Ilam. The statistical population of this study included all men and women referring to family counseling centers in Ilam in 2019 and 2020, from which 320 individuals with extramarital relationships were selected using a convenience sampling method. The research instruments included the Marital Infidelity Susceptibility Questionnaire by Marami (2013), the Simpson Attachment Styles Questionnaire (1990), the Revised UCLA Loneliness Scale by Russell et al. (1980), and the ENRICH Marital Satisfaction Questionnaire by Olson and Fowers (1989). The data were analyzed using structural equation modeling. The results of the present study showed that marital satisfaction plays a mediating role in the relationship between loneliness, insecure-avoidant attachment style, and insecure-anxious attachment style with extramarital relationships in clients referring to counseling centers in Ilam ($P < 0.05$). Based on the results of the present study, it can be concluded that individuals with secure attachment are those whose need for connection is fulfilled, experience higher marital satisfaction, and are less likely to engage in extramarital relationships.

Keywords: *Extramarital relationships, attachment styles, loneliness, marital satisfaction*

How to cite: Tardast, L., Mami, S., Ahmadi, V., & Nademi, A. (2024). The Structural Model of Extramarital Relationships Based on Attachment Styles and Loneliness with the Mediating Role of Marital Satisfaction in Clients Referring to Counseling Centers in Ilam. *Cognition, Behavior, Learning*, 1(1), 117-129.

© 2024 the authors. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

خانواده^۱ سنگ بنای بزرگ جامعه بشری به شمار می‌رود که در پایداری روابط اجتماعی و رشد هر یک از اعضای آن، دارای نقش اساسی است (Bakhshi Mashhadloo, 2018). ازدواج^۲ یک رابطه اساسی بین زن و مرد است و انتخاب شریک زناشویی و قرارداد ازدواج، یک دستاورد فردی و نقطه عطف بلوغ محسوب می‌شوند. انتخاب شریک زناشویی یکی از چالش برانگیزترین تصمیمات در زندگی شخصی هر کسی است (Abbas et al., 2019). زندگی خانوادگی با خطراتی گره خورده است که استمرار حیات خانوادگی و سلامت خانواده را مختل می‌کنند. یکی از این خطرهای بی‌وفایی در زناشویی است که مشکلات زیادی را در پی دارد. روابط فرازناشویی^۳ از دید درمانگران بیشتر بر مفهوم بی‌وفایی یا خیانت^۴ تأکید دارد. بی‌وفایی تمام رفتارها و عملکردهای یک فرد متأهل، با جنس مخالف خارج از چارچوب خانواده است. به نحوی که منجر به ارتباط دوستانه، صمیمانه، عاطفی و عاشقانه شود، به صورتی که این ارتباط هیجان‌های خاصی را برای همسر اقدام کننده داشته باشد (Mousavi et al., 2020). از منظر سنتی، روابط فرازناشویی به معنای برقراری رابطه جنسی با فردی غیر از همسر است. خیانت زناشویی به هر گونه رابطه جنسی یا عاطفی فراتر از چارچوب رابطه متعهدانه بین دو همسر اطلاق می‌گردد. حدود یک سوم از مردان و یک چهارم از زنان احتمال دارد که حداقل یک بار در طول زندگی مشترک در گیر روابط خیانت زناشویی شوند (Mark et al., 2011).

عوامل مهم که در سال‌های اخیر به آن توجه شده است و بر روی روابط زناشویی تأثیر دارد، تجارب اولیه فرد با والدین و یا نوع رابطه هیجانی فرد با والدین خود در دوران کودکی است. از جمله عوامل زمینه ساز نگرش‌های افراد نسبت به خیانت زناشویی می‌توان به سبک‌های دلبستگی^۵ اشاره کرد (Altınok & Kılıç, 2020). نظریه دلبستگی بر روابط اولیه در محیط خانواده تأکید کرده و آن را بر روابط بعدی مؤثر می‌دانند. طبق نظریه دلبستگی تعامل‌های اولیه والد-کودک به گسترش بازنمایی‌های شناختی یا الگوهای مؤثر درونی^۶ در مورد خود و دیگران منجر می‌شود که به‌عنوان یک راهنما برای رفتارهای خود و انتظار از دیگران در روابط نزدیک کمک می‌کند (Marchand-Reilly, 2012) به‌طور کلی، اصطلاح سبک‌های دلبستگی بزرگسالان به مجموعه‌ای از اطلاعات، انتظارات و نایمینی‌ها اشاره دارد که افراد در مورد خود و روابط نزدیک دارند (Fraley & Roisman, 2019). مختل شدن حس ایمنی دلبستگی به دو سبک دلبستگی اضطرابی^۷ (اشتیاق به صمیمیت و ترس از طرد و رها شدن توسط همسر) و دلبستگی اجتنابی^۸ (باورهای مبتنی بر بی‌اعتمادی و عدم وابستگی به همسر) منجر می‌شود که عامل خطری برای مشکلات هیجانی هستند (Mikulincer & Shaver, 2019).

علاوه بر این، موسوی و محرمی (Seyed Mousavi, 2019) نتیجه گرفتند که افرادی که تنهایی بیشتری را تجربه می‌کنند؛ از رضایت زناشویی کمتری برخوردار می‌شوند و بر این اساس امکان خیانت زناشویی در این افراد بیشتر می‌شود. تنهایی را حالتی در نظر می‌گیرند که در آن فرد فقدان روابط با دیگران را ادراک یا تجربه می‌کند و شامل عناصر اصلی و مهمی مانند احساس نامطلوب فقدان یا از دست دادن همدم، جنبه‌های ناخوشایند و منفی روابط از دست رفته و از دست دادن سطح کیفی روابط با دیگری است (Rahimzadeh, 2012). بومیستر و لیری (Baumeister & Leary, 1995) در "فرضیه تعلق"^۹ مطرح کردند که "انسان‌ها انگیزه فراگیری برای شکل‌دهی و حفظ حداقل مقداری از روابط بین فردی قابل توجه و پایدار و مثبت را دارند و برآورده نشدن نیازهای تعلق ممکن است منجر به احساس انزوای اجتماعی، بیگانگی و تنهایی شود. بنابراین، احساس تعلق نه تنها پیش درآمدی برای پیوند اجتماعی است، بلکه حائلی در برابر تنهایی است. طبق نظر

1. family
2. marriage
3. extramarital affairs
4. infidelity
5. attachment style
6. internal working models
7. attachment anxiety
8. attachment avoidance
9. belongingness hypothesis

دادو و دبیری (Dadoo, 2019) ازدواج به عنوان یک موقعیت اجتماعی، یکی از قوی‌ترین عوامل محافظت کننده در برابر تنهایی در بزرگسالان است. با این حال احساس تنهایی در افراد متأهل نیز امری متداول است، بنابراین کیفیت ازدواج امری تعیین کننده خواهد بود که ازدواج محافظت کننده است یا برعکس ایجادکننده تنهایی است و تنهایی به نوبه خود بر میزان رضایت زناشویی که افراد تجربه می‌کنند، تأثیر می‌گذارد. در همین راستا، در پژوهش پاک خصال و همکاران (Pakkhesal et al., 2020) نتایج نشان داد عدم حمایت عاطفی از سوی همسر و احساس تنهایی و عدم رضایت از زندگی زناشویی منجر به کاهش ارتباطات همسران در خانواده و نهایتاً تعارض‌های زناشویی می‌شود. محمودپور و همکاران (Mahmoudpour, 2020) در پژوهشی نشان دادند احساس تنهایی اثر غیرمستقیم دلزدگی زناشویی بر گرایش به طلاق را میانجیگری می‌کند.

با در نظر گرفتن نقشی که روابط زناشویی می‌تواند بر مفهوم بهداشت روانی داشته باشد شناسایی عوامل مؤثر در ثبات و رضایتمندی زناشویی، اقدام مهمی در حیطه روابط زوج به شمار می‌آید. آثار روانی - اجتماعی ناسازگاری‌ها و اختلاف زوج‌ها با یکدیگر چه به طلاق بینجامد و چه به صورت فرسایشی، کشمکش‌های طاقت‌فرسایی را به بار آورد و هم برای زوج‌ها و هم برای فرزندان آن‌ها به صورت مشکلات سلامت روانی و جسمانی بروز پیدا می‌کند و ضربات مهلکی بر پیکر جامعه وارد می‌آورد (Nazari et al., 2020). با افزایش آمار طلاق و با در نظر گرفتن صدمات جبران‌ناپذیر آن و با توجه به کارکرد متعادل خانواده و جلوگیری از متلاشی شدن آن، شناخت عوامل مؤثر در روابط زناشویی، مهار و مدیریت آن به عنوان پایه‌ی استحکام‌بخش زندگی خانوادگی، یکی از روش‌های درخور توجه در حل مشکلات زوجین است. شناخت این عوامل به زوجین یاری می‌رساند تا با آشنایی با این عوامل به ایجاد، تقویت و یا اصلاح متغیرها پرداخته و به رضایت زناشویی دست یابند (Seyed Mousavi, 2019). بنابراین، هدف پژوهش حاضر آزمون مدل ساختاری روابط فرازناشویی براساس سبک‌های دلبستگی و احساس تنهایی با نقش واسطه‌ای رضایت زناشویی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام بود.

روش‌شناسی

روش پژوهش توصیفی - همبستگی و جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی زنان و مردان مراجعه کننده با شکایت مشکلات زناشویی به مراکز مشاوره خانواده در شهر ایلام در سال ۱۳۹۹ بودند. با توجه به تعداد نشانگرها (Kline, 2016) تعداد نمونه در مطالعه حاضر ۳۲۲ تن برآورد شد که به روش نمونه‌گیری غیرتصادفی و در دسترس انتخاب شدند و پس از ریزش نمونه تعداد آن‌ها به ۳۲۰ تن رسید. معیارهای ورود به پژوهش دارا بودن حداقل پنج سال سابقه زندگی مشترک به دلیل اینکه زوجینی باید انتخاب می‌شدند که حداقل یک فرزند داشته باشند، شکایت اولیه مشکلات زناشویی در پرونده مراجعه کننده، داشتن حداقل یک فرزند و حداکثر سه فرزند، حداقل اختلاف سنی ۳ سال و حداکثر ۱۰ سال، حداقل مدرک دیپلم برای پاسخگویی به پرسشنامه‌ها و سن ۲۵ تا ۴۵ سال و معیارهای خروج از مطالعه شامل سابقه ابتلا به مشکلات روانی و دریافت روان‌درمانی و داروهای روان‌پزشکی، پرکردن ناقص پرسشنامه و منصرف شدن از شرکت در پژوهش بود.

پرسشنامه استعداد خیانت زناشویی. پرسشنامه استعداد خیانت زناشویی که توسط مرامی در سال ۱۳۹۲ ساخته شده چهار عامل بزرگ جهانی شدن شامل ۳ خرده مقیاس که دربرگیرنده اینترنت، ماهواره و الگوپذیری از جوامع غربی؛ جنسی شامل ۳ خرده مقیاس که دربرگیرنده افکار جنسی، الگو برداری جنسی؛ شخصیتی شامل ۴ خرده مقیاس که دربرگیرنده شخصیت‌های وابسته، خودشیفته، هیجانی، دلبسته ناایمن و خانوادگی شامل ۳ خرده مقیاس دربرگیرنده ارتباطات خانوادگی، ساختار خانوادگی و ازدواج تحمیلی را در یک طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از «کاملاً مخالفم = ۰»، «مخالفم = ۱»، «نه موافق و نه مخالف = ۲»، «موافقم = ۳» و «کاملاً موافقم = ۴» مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در پژوهش مرامی (Marami, 2012) ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش فوق برای کل پرسشنامه برابر ۰/۹۳، عامل ۱ (جهانی شدن) پرسشنامه برابر ۰/۸۰، عامل ۲ (جنسی) پرسشنامه برابر ۰/۸۰، پایایی عامل ۳ (شخصیتی) پرسشنامه برابر ۰/۸۹ و پایایی عامل ۴ (خانوادگی) پرسشنامه برابر ۰/۷۰ بوده است. در پژوهش حاضر برای بررسی پایایی پرسشنامه مذکور، از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که ضرایب آلفا برای نمره‌ی کل،

۰/۹۴ به دست آمد. همچنین برای بررسی روایی پرسشنامه، از روش تحلیل مواد استفاده شد. بدین صورت که همبستگی هر سؤال با نمره‌ی کل منهای آن سؤال بدست آمد. ضرایب همبستگی به دست آمده برای نمره‌ی کل پرسشنامه در دامنه‌ی ۰/۶۱ تا ۰/۹۲ قرار داشت.

پرسشنامه دل‌بستگی بزرگسالان^۱. پرسشنامه دل‌بستگی بزرگسالان توسط سیمپسون در سال ۱۹۹۰ ساخته شده و شامل ۱۳ گویه است که سبک دل‌بستگی ایمن شامل ۵ عبارت ۱ و ۲ و ۴ و ۶ و ۱۲، سبک دل‌بستگی اجتنابی شامل ۴ عبارت ۳ و ۸ و ۹ و ۱۱ و دل‌بستگی مضطرب - دوسوگرا شامل ۴ عبارت ۵ و ۷ و ۱۰ و ۱۳ را در یک طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از کاملاً موافقم (۵)، موافقم (۴)، نظری ندارم (۳)، مخالفم (۲)، کاملاً مخالفم (۱) مورد ارزیابی قرار می‌دهد. گویه‌های ۲ و ۶ از راست به چپ از ۱ تا ۵ نمره‌گذاری می‌شوند (کاملاً موافقم (۱)، موافقم (۲)، نظری ندارم (۳)، مخالفم (۴)، کاملاً مخالفم (۵)). سیمپسون (Simpson, 1990) به منظور بررسی روایی این پرسشنامه از مقیاس «عشق رابین»^۲، «مقیاس وابستگی»^۳ و «مقیاس خودافشاگری»^۴ استفاده کرده است؛ نتایج حاکی از اثبات روایی این پرسشنامه بوده است. برای مثال، ضریب همبستگی بین مقیاس عشق رابین با سبک دل‌بستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا - اضطرابی به ترتیب ۰/۲۲، ۰/۱۲ و ۰/۱۲ بود. ضریب همبستگی بین مقیاس وابستگی برشید و فی با سبک دل‌بستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا - اضطرابی به ترتیب ۰/۲۶، ۰/۲۸ و ۰/۱۴ به دست آمد.

مقیاس رضایت زناشویی انریچ^۵. مقیاس رضایت زناشویی انریچ توسط فاووز و السون (Fowers & Olson, 1993) در سال ۱۹۹۳ ساخته شده و شامل ۴۷ عبارت و ۱۲ مؤلفه شامل تحریف آرمانی^۶ با عبارت‌های ۳، ۱۷، رضایت زناشویی^۷ با عبارت‌های ۱، ۲، ۶، ۱۴، ۲۷، ۳۴، مسائل شخصیتی^۸ با عبارت‌های ۴، ۲۲، ۴۰، ارتباط^۹ با عبارت‌های ۱۳، ۲۳، ۳۲، ۴۱، حل تعارض^{۱۰} با عبارت‌های ۷، ۲۴، ۳۳، ۴۲، مدیریت مالی^{۱۱} با عبارت‌های ۸، ۱۵، ۱۶، ۲۵، فعالیت‌های اوقات فراغت^{۱۲} با عبارت‌های ۹، ۲۶، ۳۱، ۳۵، ۴۳، روابط جنسی^{۱۳} با عبارت‌های ۱۰، ۳۶، ۴۴، ازدواج و فرزندان^{۱۴} با عبارت‌های ۱۱، ۱۹، ۲۸، ۳۷، ۴۵، بستگان و دوستان^{۱۵} با عبارت‌های ۲۰، ۲۹، ۳۸، ۴۶، نقش‌های مساوات‌گرایانه^{۱۶} با عبارت‌های ۵، ۱۲، ۱۸ و جهت‌گیری مذهبی^{۱۷} با عبارت‌های ۲۱، ۳۰، ۳۹، ۴۷ را در یک طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالف = ۱، مخالف = ۲، نه موافق و نه مخالف = ۳، موافق = ۴ تا کاملاً موافق = ۵ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. عبارت‌های شماره ۴، ۶، ۸، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۵، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۵، ۴۶ و ۴۷ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. حداقل نمره در این ابزار ۴۷ و حداکثر نمره ۲۳۵ است. نمره ۴۷ تا ۹۴ به معنای رضایت زناشویی پایین، نمره ۹۵ تا ۱۴۱ به معنای رضایت زناشویی متوسط و نمره ۱۴۲ تا ۲۳۵ به معنای رضایت زناشویی بالا است. در پژوهش نونس و همکاران (Nunes et al., 2022) روایی همگرای "مقیاس رضایت زناشویی انریچ" بر روی نمونه‌ای شامل ۲۰۵ تن از مردم پرتغال با پرسشنامه اتحاد والدینی^{۱۸} برابر با ۰/۵۵ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای نمونه فوق ۰/۸۷ گزارش شد. در پژوهش عرب علیدوستی و همکاران (Arab Alidousti et al., 2015)

1. Adult Attachment Questionnaire

2. rubins love scale

3. dependency scale

4. self- disclosure inventory

5. ENRICH Marital Satisfaction Scale

6. idealistic distortion

7. marital satisfaction

8. personality issues

9. communication

10. conflict resolution

11. financial management

12. leisure activities

13. sexual relationship

14. children and parenting

15. family and friends

16. egalitarian roles

17. religious orientation

18. Parenting Alliance Inventory

روایی همگرایی "مقیاس رضایت زناشویی انریچ" بر روی نمونه‌ای شامل ۳۰۰ تن از مردم شهر رفسنجان با "مقیاس رضایت زناشویی کانزاس"^۱ برابر با ۰/۴۰ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای نمونه فوق ۰/۷۴ گزارش شد. در پژوهش پورمیدانی و همکاران (Pourmeidani et al., 2015) روایی همگرایی "مقیاس رضایت زناشویی انریچ" بر روی نمونه‌ای شامل دانشجویان متأهل دانشگاه-های شهر اصفهان با "پرسشنامه سبک زندگی ارتقا دهنده سلامتی"^۲ در دامنه‌ای از ۰/۱۲ تا ۰/۴۷ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای نمونه فوق ۰/۸۹ گزارش شد.

مقیاس تنهایی دانشگاه کالیفرنیا^۳. مقیاس تنهایی دانشگاه کالیفرنیا توسط راشل در سال ۱۹۹۶ ساخته شده و شامل ۲۰ عبارت است که ۳ مؤلفه عدم ارتباط خانواده^۴ با عبارت‌های ۲، ۴، ۹، ۱۲، ۱۶ و ۱۸، عدم ارتباط با دوستان^۵ با عبارت‌های ۱، ۳، ۵، ۱۰، ۱۱، ۱۵ و ۱۹ و نشانه‌های تنهایی عاطفی^۶ با عبارت‌های ۶، ۷، ۸، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۷ و ۲۰ را در یک طیف لیکرت ۴ درجه‌ای از هرگز= ۱، به ندرت= ۲، گاهی= ۳ و همیشه= ۴ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. عبارت‌های شماره ۱، ۵، ۶، ۹، ۱۰، ۱۵، ۱۶، ۱۹ و ۲۰ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. حداقل نمره در این ابزار ۲۰ و حداکثر نمره ۸۰ است. در این ابزار نمره ۲۰ تا ۴۰ تنهایی خفیف، ۴۱ تا ۶۰ تنهایی متوسط و ۶۱ تا ۸۰ تنهایی شدید را نشان می‌دهد (Russell, 1996). در پژوهش مک راتر (McWhirter, 1990) روایی سازه به روش تحلیل عاملی تاییدی "مقیاس تنهایی دانشگاه کالیفرنیا" بر روی نمونه‌ای شامل ۶۳۱ نفر دانشجوی آمریکایی بررسی و نتایج ۳ عامل را تأیید کرد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای نمونه ۰/۹۴ گزارش شد. در پژوهش بحیرایی و همکاران (Bahirayi, 2006) روایی همگرایی "مقیاس تنهایی دانشگاه کالیفرنیا" روی ۴۲۰ دانشجوی دانشگاه‌های شهر تهران با "شاخص تنهایی"^۷ برابر با ۰/۵۵ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ بر روی نمونه فوق ۰/۸۸ گزارش شد. در پژوهش نادری و همکاران (Zarei, 2015) روایی همگرایی "مقیاس تنهایی دانشگاه کالیفرنیا" روی ۲۷۸ نفر دانش آموز مقطع متوسطه استان گلستان با "مقیاس خودپنداره راجرز"^۸ برابر با ۰/۲۸ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ بر روی نمونه فوق ۰/۷۹ گزارش شد.

پس از هماهنگی و کسب مجوز از دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام و مراکز مشاوره خانواده، زنان و مردان داوطلب جهت شرکت در پژوهش با تماس با پژوهشگر بعد از اینکه از اهداف پژوهش به طور کامل مطلع شدند، مشخصات خود را جهت بررسی معیارهای ورود به پژوهش و خروج از پژوهش و رضایت آگاهانه کتبی برای پژوهشگر ارسال کردند و بعد از بررسی مشخصات جمعیت شناختی پرسشنامه‌ها به صورت برخط آماده و از طریق پیامک برای شرکت‌کنندگان ارسال شد. تکمیل پرسشنامه‌ها ۴۵ دقیقه زمان می‌برد. در این پژوهش اصول اخلاقی پژوهش از جمله رازداری، محرمانه ماندن و حریم خصوصی افراد رعایت خواهد شد و به شرکت‌کننده‌ها اطمینان داده شد که شرکت در پژوهش هیچ گونه آسیب احتمالی برای شرکت‌کنندگان نداشته است.

برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی از جمله میانگین و انحراف معیار و روش الگویابی معادلات ساختاری به شرط برقراری پیش فرض‌های معادلات ساختاری استفاده شد. پیش فرض‌های نرمال بودن و نرمال بودن توزیع چند متغیری با استفاده از چولگی^۹، کشیدگی^{۱۰} و

1. Kansas Marital Satisfaction Scale
 2. Health Promoting Life Style Inventory
 3. UCLA Loneliness Scale
 4. lack of family communication
 5. lack of communication with friends
 6. emotional loneliness signs
 7. Loneliness Index
 8. Rogers Self-Concept Scale
 9. skewness
 10. kurtosis

فاصله مهلنوبایس^۱ و عدم وجود رابطه همخطی^۲ در بین متغیرهای پیش بین با استفاده از ضریب تحمل^۳ و تورم واریانس^۴ بررسی شد. برای آزمون برازش الگوی معادلات ساختاری از شاخص‌های نیکویی برازش مجذور کای^۵ با مقدار احتمال بزرگ‌تر از ۰/۰۵؛ مجذور کای هنجار شده^۶ با نقطه برش کوچک‌تر از ۳؛ ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب^۷ با نقطه برش کوچک‌تر از ۰/۰۸؛ شاخص نکویی برازش^۸ با نقطه برش کوچک‌تر از ۰/۹۵؛ شاخص تعدیل شده برازندگی^۹ با نقطه برش بزرگ‌تر از ۰/۹۰ و شاخص نکویی تطبیقی^{۱۰} با نقطه برش کوچک‌تر از ۰/۹۵ استفاده شد. داده‌ها با نرم افزارهای اس پی اس نسخه ۲۴ و آموس نسخه ۲۴ و روش برآورد بیشینه احتمال^{۱۱} تحلیل شد.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر ۱۵۹ مرد (۴۸/۶۸ درصد) و ۱۶۱ زن (۵۱/۳۲ درصد) شرکت داشتند. در پژوهش حاضر ۴۱ نفر (۱۲/۸۱ درصد) از شرکت کنندگان در پژوهش در طبقه سنی ۲۵ تا ۳۰ سال، ۶۰ نفر (۱۸/۷۵ درصد) در طبقه سنی ۳۱ تا ۳۵ سال، ۱۰۱ نفر (۳۱/۵۶ درصد) در طبقه سنی ۳۶ تا ۴۰ سال، ۱۱۷ نفر (۳۶/۵۷ درصد) در طبقه سنی ۴۱ تا ۴۵ سال قرار داشتند. لازم به ذکر است میانگین سنی شرکت کنندگان، ۴۰/۶۷ و انحراف معیار آن ۹/۰۵ بود. ۱۰۲ نفر (۳۱/۸۸ درصد) از شرکت کنندگان تحصیلات دیپلم، ۸۰ نفر (۲۵/۰۰ درصد) تحصیلات کاردانی، ۱۰۴ نفر (۳۲/۵۰ درصد) تحصیلات کارشناسی و ۳۴ نفر (۱۰/۶۲ درصد) تحصیلات کارشناسی ارشد و بالاتر داشتند. ۲۵۹ نفر (۸۰/۹۴ درصد) از شرکت کنندگان در پژوهش حاضر شاغل و ۶۱ نفر (۱۹/۰۶ درصد) غیر شاغل بودند. از میان زنان و مردان شرکت کننده در پژوهش حاضر ۱۷۸ نفر (۵۵/۶۳ درصد) ۱ فرزند، ۱۲۱ نفر (۳۷/۸۱ درصد) ۲ فرزند و ۲۱ نفر (۶/۵۶ درصد) ۳ فرزند داشتند.

جدول ۱. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار
احساس تنهایی	۵۲.۴۷	۸.۳۲
دلبستگی ایمن	۲۸.۹۱	۶.۸۴
دلبستگی اجتنابی	۲۴.۱۶	۵.۷۲
دلبستگی اضطرابی	۲۶.۵۸	۶.۲۱
رضایت زناشویی	۱۱۳.۳۴	۱۴.۰۵
روابط فرازناشویی	۱۸.۷۳	۴.۹۳

در این پژوهش، تحلیل آمار توصیفی برای متغیرهای اصلی شامل احساس تنهایی، سبک‌های دلبستگی (ایمن، اجتنابی و اضطرابی)، رضایت زناشویی و روابط فرازناشویی انجام شد. نتایج نشان داد که میانگین احساس تنهایی برابر با ۵۲.۴۷ و انحراف معیار آن ۸.۳۲ بود که حاکی از سطح متوسطی از تنهایی در میان شرکت کنندگان است. میانگین سبک دلبستگی ایمن ۲۸.۹۱ با انحراف معیار ۶.۸۴ بود که نشان می‌دهد اکثر شرکت کنندگان سبک دلبستگی ایمن داشتند. برای سبک دلبستگی اجتنابی، میانگین ۲۴.۱۶ و انحراف معیار ۵.۷۲ به دست آمد و برای سبک دلبستگی اضطرابی، میانگین ۲۶.۵۸ و انحراف معیار ۶.۲۱ ثبت شد. میانگین رضایت زناشویی برابر با ۱۱۳.۳۴ با انحراف معیار ۱۴.۰۵

1. Mahalanobis distance

2. alignment

3. tolerance coefficient

4. variance inflation

5. Chi Square

6. Normed Chi Square

7. Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)

8. Goodness of Fit Index (GFI)

9. Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)

10. Comparative Fit Index (CFI)

11. Maximum Likelihood

بود که حاکی از رضایت متوسط در بین شرکت کنندگان است. در نهایت، میانگین روابط فرازناشویی ۱۸.۷۳ با انحراف معیار ۴.۹۳ نشان داد که گرایش به روابط فرازناشویی در سطح متوسطی قرار دارد. این آمار توصیفی، زمینه مناسبی را برای تحلیل‌های بعدی و بررسی روابط بین متغیرهای پژوهش فراهم کرد.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱. احساس تنهایی	۱					
۲. دل‌بستگی ایمن	-۰.۴۵**	۱				
۳. دل‌بستگی اجتنابی	۰.۴۱**	-۰.۵۲**	۱			
۴. دل‌بستگی اضطرابی	۰.۴۷**	-۰.۴۹**	۰.۵۶**	۱		
۵. رضایت زناشویی	-۰.۵۲**	۰.۴۸**	-۰.۴۳**	-۰.۴۹**	۱	
۶. روابط فرازناشویی	۰.۳۹**	-۰.۴۴**	۰.۴۱**	۰.۴۵**	-۰.۵۶**	۱

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

بررسی ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش نشان داد که احساس تنهایی با رضایت زناشویی رابطه منفی و معناداری دارد ($r = -0.52$)، به این معنا که هرچه احساس تنهایی بیشتر باشد، رضایت زناشویی کاهش می‌یابد. سبک دل‌بستگی ایمن رابطه مثبت و معناداری با رضایت زناشویی داشت ($r = 0.48$) و سبک‌های دل‌بستگی اجتنابی و اضطرابی با رضایت زناشویی روابط منفی و معنادار نشان دادند (به ترتیب $r = -0.49$ و $r = -0.43$). همچنین، روابط فرازناشویی با احساس تنهایی ($r = 0.39$) و سبک‌های دل‌بستگی ناایمن (اجتنابی: $r = 0.41$ و اضطرابی: $r = 0.45$) رابطه مثبت و معنادار و با رضایت زناشویی رابطه منفی و معنادار ($r = -0.56$) داشت. این نتایج نشان می‌دهد که افزایش رضایت زناشویی با کاهش احتمال روابط فرازناشویی و کاهش احساس تنهایی مرتبط است و سبک‌های دل‌بستگی نقش مهمی در این ارتباطات ایفا می‌کنند.

جدول ۳. شاخص‌های برازندگی مدل ساختاری اولیه و اصلاح شده براساس داده‌های استاندارد

شاخص‌های برازندگی	مدل اولیه	مدل اندازه‌گیری اصلاح شده
χ^2	۲۲۳/۴۸۸	۱۹۵/۲۰۵
χ^2/df	۴/۳۳	۱/۹۴
GFI	۰/۹۰۰	۰/۹۷۹
AGFI	۰/۸۸۳	۰/۹۳۳
CFI	۰/۹۰۲	۰/۹۶۱
RMSEA	۰/۱۲۳	۰/۰۶۲

جدول ۳ نشان می‌دهد مدل اولیه ساختاری با داده‌های گردآوری شده برازش نداشت. بنابراین با ایجاد کوواریانس بین خطاها شاخص‌های برازندگی بهبود یافته و مدل ساختاری حاصل شد که با داده‌های گردآوری شده برازش داشت. بدین ترتیب، نتایج حاصل از آزمون فرضیه اصلی نشان داد مدل ساختاری روابط فرازناشویی براساس سبک‌های دل‌بستگی و احساس تنهایی با نقش واسطه‌ای رضایت زناشویی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام با داده‌های گردآوری شده برازش دارد.

در ادامه در جدول ۴ ضرایب مسیر مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای پژوهش مورد بررسی قرار گرفتند.

جدول ۴. ضرایب مسیر مستقیم و غیرمستقیم

مسیر	متغیر پیش بین	b	S.E	β	sig
ضرایب	احساس تنهایی - روابط فرازناشویی	۰/۹۷۲	۰/۱۰۶	۰/۳۰۸	۰/۰۱۴
مسیر	دلبستگی ایمن - روابط فرازناشویی	-۰/۱۲۱	۰/۰۲۵	-۰/۴۴۸	۰/۰۰۱
مستقیم	دلبستگی اجتنابی - روابط فرازناشویی	۰/۱۶۲	۰/۰۴۵	۰/۲۴۱	۰/۰۰۱
	دلبستگی اضطرابی - روابط فرازناشویی	۰/۰۹۲	۰/۰۲۴	۰/۳۵۴	۰/۰۰۱
	رضایت زناشویی - روابط فرازناشویی	-۰/۰۴۰	۰/۰۸۵	-۰/۱۵۶	۰/۰۴۳
	احساس تنهایی - رضایت زناشویی	-۰/۳۹۶	۰/۰۶۰	-۰/۲۵۸	۰/۰۰۱
	دلبستگی ایمن - رضایت زناشویی	۰/۰۳۷	۰/۰۴۱	۰/۰۱۸	۰/۳۳۰
	دلبستگی اجتنابی - رضایت زناشویی	-۰/۲۷۷	۰/۰۶۲	-۰/۱۸۹	۰/۰۰۱
	دلبستگی اضطرابی - رضایت زناشویی	-۰/۳۰۴	۰/۰۹۷	-۰/۱۳۸	۰/۰۰۲
ضرایب	احساس تنهایی - روابط فرازناشویی	۰/۳۸۸	۰/۰۳۳	۰/۰۴۰	۰/۰۰۸
مسیر غیر	دلبستگی اجتنابی - روابط فرازناشویی	۰/۰۱۰	۰/۰۱۵	۰/۰۲۹	۰/۰۱۱
مستقیم	دلبستگی اضطرابی - روابط فرازناشویی	۰/۱۴۴	۰/۰۵۳	۰/۰۲۱	۰/۰۱۵

جدول ۲ نشان می‌دهد نتایج حاصل نشان داد رضایت زناشویی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی با روابط فرازناشویی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام نقش واسطه‌ای دارد. رضایت زناشویی در رابطه بین احساس تنهایی با روابط فرازناشویی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام نقش واسطه‌ای دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر آزمون مدل ساختاری روابط فرازناشویی براساس سبک‌های دلبستگی و احساس تنهایی با نقش واسطه‌ای رضایت زناشویی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام بود.

نتایج حاصل نشان داد رضایت زناشویی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی با روابط فرازناشویی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام نقش واسطه‌ای دارد. در تبیین یافته حاضر می‌توان گفت افراد با سبک دلبستگی ناایمن اضطرابی معمولاً در روابط خود ترس از طرد شدن دارند. همچنین غالباً تمایلی به نزدیک شدن به دیگران ندارند و نگران‌اند طرف مقابل‌شان متقابلاً به احساسات آن‌ها پاسخ ندهد که منجر به سردی و دوری رابطه می‌گردد. به عبارت دیگر، ویژگی‌های رفتاری و شخصیتی فرد اضطرابی بر روابط زناشویی تأثیر منفی می‌گذارد. از این نظر که فرد اضطرابی به دلیل احساس اضطراب و طردشدگی دائمی و همچنین چسبندگی و دلبستگی شدید و احساس خطر دائمی بیوفایی از همسر، بیش از حد برای همسر خود از لحاظ روان‌شناختی مشکل ایجاد کرده و تا حدی با کنترل و چسبندگی دائمی به او، آزادی‌ها و خودمختاری طرف مقابل را سلب می‌کند. تحمل این نوع رفتار و ویژگی‌های همسر اضطرابی برای طرف مقابل، مشکل ایجاد کرده و در درازمدت موجب سردی رابطه و نارضایتی زناشویی می‌گردد. قابل پیش‌بینی است که چنین ویژگی‌هایی، رضایت زناشویی را تحت تأثیر قرار داده و موجب نگرش مثبت نسبت به خیانت زناشویی می‌گردد (Beirami, 2012). بزرگسالان با سبک‌های دلبستگی اجتنابی، خود را خودکفا می‌بینند. همچنین آن‌ها خود را نادیده می‌گیرند، آسیب‌پذیر هستند و ادعا می‌کنند که نیازی به روابط نزدیک ندارند و احتمالاً از صمیمیت اجتناب می‌کنند. این افراد در روابط عاشقانه خود بلا تکلیف هستند و در نتیجه دارای نگرش مثبت نسبت به خیانت زناشویی هستند (Gillath et al., 2016). به طور کلی، افراد دارای دلبستگی ناایمن به هنگام بروز تعارضات زناشویی به جای حل منطقی این اختلافات درگیر عنصر سومی خارج از چهارچوب روابط زناشویی می‌شوند. بنابراین روشن است نگرش مثبت این افراد به روابط خارج از چهارچوب خانواده بیشتر از سبک‌های دیگر دلبستگی باشد.

نتایج حاصل نشان داد رضایت زناشویی در رابطه بین احساس تنهایی با روابط فرازناشویی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام نقش واسطه‌ای دارد. در تبیین یافته حاضر می‌توان گفت رضایت‌مندی از رابطه بین خیانت و تنهایی نقش واسطه‌ای دارد و ناراضی‌تی از رابطه باعث افزایش احساس تنهایی می‌شود و نیز زوج‌های درگیر قرارهای عشقی، رضایت کمتری از روابط شان نشان می‌دهند و تجربه احساس تنهایی دارند. در روابط عاشقانه، احساس تنهایی همچنین ممکن است وقتی رابطه با همسر وجود دارد، تجربه شود (Pereira et al., 2014) و برآیند آن جستجوی ارضای نیازهای خود در روابط فرازناشویی است. به اعتقاد گلاسر، زوج‌ها زندگی مشترکشان را با عشق شروع می‌کنند ولی مشاهده می‌کنند که صمیمیت اولیه به تدریج رنگ می‌بازد. با گذشت زمان زندگی بسیاری از زوج‌ها به جدایی کشیده می‌شود. مهم‌ترین انگیزه زن و مرد متأهلی که به سوی روابط نامشروع کشیده می‌شوند، تجربه مجدد صمیمیت فردی و جنسی و کاهش رضایت زناشویی است که احساس تنهایی را در آن‌ها منجر شده، چیزی که دیگر آن را در زندگی مشترکشان نمی‌یابند. بنابراین جذابیت روابط نامشروع بدین دلیل است که هیچ یک از طرفین، عیب جویی و تهدید نمی‌کنند. حال آنکه اگر در روابط زناشویی، سرزنش‌ها و دیگر عادات مخرب نباشد، این گونه روابط اصلاً از ابتدا شروع نمی‌شود. مشکل اصلی زوجین رفتارهای مبتنی بر کنترل‌گری است، که نه تنها باعث می‌شود آن‌ها نتوانند نیاز به عشق و تعلق خاطرشان را تأمین کنند، بلکه در ارضاء سایر نیازها دچار مشکل می‌شوند (Glasser, 2013). در همین راستا، پاتو و همکاران (Patoo et al., 2014) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که کیفیت ارتباط زوجین روی احساس تنهایی آنان نقش دارد و وقتیکه کیفیت ارتباط آنان رو به افول باشد، احساس تنهایی آن‌ها نیز بیشتر می‌شود و زمانی که زوجین احساس نمی‌کنند که رابطه آن‌ها ارزشمند است، احساس تنهایی اتفاق می‌افتد. به طور کلی می‌توان گفت احساس تنهایی، پاسخ به فقدان یک رابطه مثبت رضایت بخش با سایرین، در نتیجه محروم بودن از نیاز اساسی بشر به صمیمیت است و ناراضی‌تی از رابطه باعث افزایش احساس تنهایی می‌شود (Goossens, 2024). متأهلین پیمان شکن، احساس نیاز به صمیمیت و رضایت بیشتری در روابط زناشویی خود دارند و چنانچه احساس نیاز به صمیمیت و رضایت، در رابطه زوجی برآورده نشود و احساس تنهایی بر آن‌ها غالب شود، به احتمال بیشتری اقدام به رابطه خارج از ازدواج خواهند کرد. همان‌گونه که یک ازدواج خوب می‌تواند بهترین وسیله تأمین نیاز به عشق و تعلق خاطر باشد، اختلال در مسیر رسیدن به آن، موجب احساس ناکامی، سرخوردگی و تنهایی در فرد می‌شود. اکثر افراد با این هدف ازدواج می‌کنند تا از تنهایی بیرون بیایند و ازدواج را مساوی با عدم تنهایی می‌دانند، لذا می‌توان گفت احساس تنهایی، تهدیدی برای ایجاد روابط صمیمی و نزدیک با همسر محسوب می‌شود و باعث می‌گردد رضایت از روابط زناشویی کاهش یابد و وقتی این افراد دچار عدم رضایت زناشویی می‌گردند، احساس تنهایی بیشتری می‌کنند و بیشتر به روابط فرازناشویی رو می‌آورند.

نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد رضایت زناشویی در رابطه بین احساس تنهایی، سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی و سبک دلبستگی ناایمن اضطرابی با روابط فرازناشویی در مراجعین به مراکز مشاوره شهر ایلام نقش واسطه‌ای دارد. براساس نتایج حاصل از پژوهش حاضر چنین نتیجه‌گیری می‌شود افراد دارای ایمنی دلبستگی افرادی هستند که نیاز به ارتباط در آن‌ها ارضا شده و رضایت زناشویی بیشتری را تجربه می‌کنند و کمتر به روابط فرازناشویی تمایل نشان می‌دهند. این پژوهش نیز همچون سایر پژوهش‌ها با محدودیت‌هایی چون استفاده از ابزار خودگزارش‌دهی و استفاده از نمونه‌گیری غیرتصادفی و طولانی بودن پرسشنامه‌ها روبرو بود. لذا در تعمیم نتایج احتیاط باید صورت گیرد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

Extended Abstract Introduction

The family is considered the cornerstone of human society, playing an essential role in maintaining social relationships and fostering the development of each member (Bakhshi Mashhadloo, 2018). Marriage, as a fundamental relationship between a man and a woman, is a significant milestone in personal growth, with partner selection being one of the most challenging decisions in an individual's life (Abbas et al., 2019). However, marital life is fraught with challenges, including the threat of infidelity, which can disrupt the stability and well-being of a family unit. Infidelity, often characterized by emotional, romantic, or sexual relationships outside marriage, is a prevalent concern, with research indicating that approximately one-third of men and one-fourth of women may engage in extramarital relationships at least once during their marital life. Recent studies have highlighted the influence of early parental interactions and attachment styles on marital relationships, particularly attitudes toward infidelity (Dadoo, 2019). Attachment theory posits that early parent-child interactions shape cognitive representations that guide future relationships. Adult attachment styles encompass beliefs and expectations about oneself and close relationships, with insecure attachment styles, such as anxious and avoidant, being associated with emotional challenges in marital relationships (Mahmoudpour, 2020). Furthermore, loneliness has been identified as a critical factor influencing marital satisfaction and infidelity. Individuals experiencing higher loneliness often report lower marital satisfaction, increasing the likelihood of infidelity (Rahimzadeh, 2012; Seyed Mousavi, 2019). The need for belonging, as articulated by Baumeister and Leary (1995), underscores the importance of stable interpersonal relationships in mitigating loneliness and fostering marital satisfaction. Studies have shown that marital dissatisfaction, often resulting from emotional neglect and lack of support, exacerbates loneliness and contributes to marital conflicts (Dadoo, 2019). Given the psychological and social implications of marital discord, including adverse mental and physical health outcomes for couples and their children, understanding the factors influencing marital satisfaction and stability is paramount. Addressing these factors can aid couples in enhancing their relationships and reducing the likelihood of infidelity. This study aimed to test the structural model of extramarital relationships based on attachment styles and loneliness, with marital satisfaction as a mediating factor, in clients referring to counseling centers in Ilam.

Methods and Materials

The present study employed a descriptive-correlational research design, with a statistical population comprising all men and women who visited family counseling centers in Ilam in 2019 and 2020 due to marital issues. A sample of 322 individuals was initially estimated based on the number of indicators, but after sample attrition, 320 participants were selected through non-random convenience sampling. Inclusion criteria included at least five years of marital life, at least one child, an age range of 25 to 45 years, and a minimum education level of a high school diploma. Exclusion criteria encompassed a history of psychological disorders, psychiatric treatments, incomplete questionnaires, and withdrawal from the study. Data collection tools included the Marital Infidelity Susceptibility Questionnaire by Marami (2013), assessing globalization, sexual, personality, and family factors; the Adult Attachment Scale by Simpson (1990), evaluating secure, avoidant, and anxious attachment styles; the ENRICH Marital Satisfaction Scale by Fowers and Olson (1993), measuring various dimensions of marital satisfaction; and the Revised UCLA Loneliness Scale by Russell (1996), assessing family and peer relationships and emotional loneliness. Data were collected online after obtaining informed consent from participants and approval from the Islamic Azad University of Ilam and family counseling centers. The data analysis involved descriptive statistics (mean, standard deviation) and structural equation modeling, with normality and multicollinearity assumptions verified. Fit indices, including chi-square, RMSEA, GFI, AGFI, and CFI, were used to assess model fit, analyzed using SPSS version 24 and AMOS version 24 with maximum likelihood estimation.

Findings

The study sample comprised 159 men (48.68%) and 161 women (51.32%), with participants aged 25-45 years, the majority in the 36-45 age range. Educational levels varied from high school diplomas to master's degrees, with most participants being employed and having one or two children. Initial model fit indices indicated a poor fit, necessitating modifications through error covariance, resulting in improved fit indices. Direct path coefficients indicated significant relationships between loneliness and extramarital relationships, insecure attachment styles (avoidant and anxious) and extramarital relationships, and marital satisfaction and extramarital relationships. Marital satisfaction also significantly mediated the relationship between loneliness and extramarital relationships and between insecure attachment styles and extramarital relationships, highlighting its crucial role in marital dynamics.

Discussion and Conclusion

The study demonstrated that marital satisfaction mediates the relationship between attachment styles, loneliness, and extramarital relationships. Individuals with anxious attachment often fear rejection, leading to relationship strain and increased infidelity risk due to perceived partner detachment. Avoidant individuals, valuing self-sufficiency and eschewing intimacy, are similarly prone to infidelity due to their emotional unavailability. Loneliness exacerbates marital dissatisfaction, prompting individuals to seek emotional and sexual fulfillment outside marriage. The findings underscore the importance of fostering secure attachment and addressing loneliness to enhance marital satisfaction and reduce infidelity risk. Interventions aimed at improving marital communication, emotional support, and relationship quality are vital in mitigating loneliness and fostering marital stability. Future research should explore longitudinal relationships and intervention efficacy, considering the limitations of self-reported data, non-random sampling, and extensive questionnaires in this study.

References

- Abbas, J., Aqeel, M., Abbas, J., Shaher, B., A., J., Sundas, J., & Zhang, W. (2019). The moderating role of social support for marital adjustment, depression, anxiety, and stress: Evidence from Pakistani working and nonworking women. *Journal of affective disorders*, 244(1), 231-238. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jad.2018.07.071>
- Altınok, A., & Kılıç, N. (2020). Exploring the associations between narcissism, intentions towards infidelity, and relationship satisfaction: Attachment styles as a moderator. *PLoS One*, 15(11), 1-10. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0242277>
- Arab Alidousti, A., Nakhaee, N., & Khanjani, N. (2015). Reliability and validity of the Persian versions of the ENRICH Marital Satisfaction and Kansas Marital Satisfaction Scales. *Health and Development Journal*, 4(2), 158-167. https://jhad.kmu.ac.ir/article_91375_6741ab3b21dfed36ea62dbc37e513806.pdf
- Bahirayi, H., Delavar A, Ahadi H. (2006). Standardization of UCLA Loneliness Scale (version 3) on students attending universities in Tehran. *Applied Psychology*, 1, 6-18.
- Bakhshi Mashhadloo, M., Mousazadeh T, Narimani M. (2018). Social Problem Solving on the Adaptability and Marital Satisfaction in Couples Incompatible [Original Research Article]. *Middle Eastern Journal of Disability Studies---*, 8, 90. <http://jdisabilstud.ir/article-1-1140-fa.html>
- Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*, 117(3), 497-529. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.117.3.497>
- Beirami, M. (2012). Predicting marital satisfaction on the basis of attachment styles and differentiation components. *Journal of Fundamentals of Mental Health*, 14(53), 66-77. <https://doi.org/10.22038/jfmh.2012.935>
- Dadoo, P., Dabiri S. (2019). Predicting the marital satisfaction based on marital burnout, loneliness and sexual function in married students [Research]. *Journal of Psychological Science*, 18(76), 499-507. <http://psychologicalscience.ir/article-1-316-fa.html>
- Fowers, B. J., & Olson, D. H. (1993). ENRICH Marital Satisfaction Scale: A brief research and clinical tool. *Journal of Family Psychology*, 7(2), 176-185. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.7.2.176>
- Fraley, R. C., & Roisman, G. I. (2019). The development of adult attachment styles: four lessons. *Current opinion in psychology*, 25, 26-30. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2018.02.008>

- Gillath, O., Karantzas, G. C., & Fraley, R. C. (2016). Chapter 2 - What Is an Attachment Relationship? In O. Gillath, G. C. Karantzas, & R. C. Fraley (Eds.), *Adult Attachment* (pp. 31-58). Academic Press. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/B978-0-12-420020-3.00002-5>
- Glasser, W. (2013). *Take Charge of Your Life: How to Get What You Need with Choice-Theory Psychology*. iUniverse.
- Goossens, L. (2024). Loneliness. In W. Troop-Gordon & E. W. Neblett (Eds.), *Encyclopedia of Adolescence (Second Edition)* (pp. 309-320). Academic Press. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/B978-0-323-96023-6.00062-2>
- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling* (4th, Ed.). Guilford Publications.
- Mahmoudpour, A., Shiri T, Farahbakhsh K, Zolfaghri Sh. (2020). Anticipation of divorce tendency based on marital Burnout and distress tolerance by the mediation of loneliness in female applicants for divorce. *Counseling Culture and Psychotherapy*, 11(42), 121-141. <https://doi.org/10.22054/qccpc.2020.43452.2164>
- Marami, S. (2012). *Predicting marital infidelity based on the components of emotional intelligence* Islamic Azad University, Science and Research Unit of Azerbaijan]. Azerbaijan.
- Marchand-Reilly, J. F. (2012). Attachment Anxiety, Conflict Behaviors, and Depressive Symptoms in Emerging Adults' Romantic Relationships. *Journal of Adult Development*, 19(3), 170-176. <https://doi.org/10.1007/s10804-012-9144-4>
- Mark, K. P., Janssen, E., & Milhausen, R. R. (2011). Infidelity in heterosexual couples: demographic, interpersonal, and personality-related predictors of extradyadic sex. *Archives of Sexual Behavior*, 40(5), 971-982. <https://doi.org/10.1007/s10508-011-9771-z>
- McWhirter, B. T. (1990). Factor analysis of the revised UCLA Loneliness Scale. *Current Psychology*, 9(1), 56-68. <https://doi.org/10.1007/BF02686768>
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2019). Attachment orientations and emotion regulation. *Current Opinion in Psychology*, 25, 6-10. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.copsy.2018.02.006>
- Mousavi, F. S., Eskandari, H., & Bagheri, F. (2020). Comparing the effects of Glaser's Reality Therapy and Emotion-Focused Therapy on relationship quality and marital satisfaction in betrayed women [Original Research Article]. *Middle Eastern Journal of Disability Studies*, 10(1), 155-165. <http://jdisabilstud.org/article-1-1339-fa.html>
- Nazari, R., Sardaripoor, M., Kakavand, A., & Mansobifar, M. (2020). The relationship between personality traits, marital stability, and equality perception [Original Research Article]. *Middle Eastern Journal of Disability Studies*, 10(1), 73-83. <http://jdisabilstud.org/article-1-1272-en.html>
<http://jdisabilstud.org/article-1-1272-en.pdf>
- Nunes, C., Ferreira, L. I., Martins, C., Pechorro, P., & Ayala-Nunes, L. (2022). The ENRICH Marital Satisfaction Scale: Adaptation and psychometric properties among at-risk and community Portuguese parents. *Journal of Social and Personal Relationships*, 39(11), 3275-3295. <https://doi.org/10.1177/02654075221095052>
- Pakkhesal, A., Seyfollahi, S., & Mirzaee, K. (2020). The Relationship between Loneliness, Perceived Support and Marital Satisfaction with the Use of Virtual Networks among Couples in Tehran. *Women's strategic studies*, 22(87), 151-173. <https://doi.org/10.22095/jwss.2020.199937.2102>
- Patoo, M., Haghightat, F., & Hassanabadi, H. R. (2014). The Role of Couple Relationship Quality in Predicting of Loneliness. *Family Counseling and Psychotherapy*, 3(4), 543-565. https://fcp.uok.ac.ir/article_9640_d55fe1d0e1030ffac09e1813207cc5af.pdf
- Pereira, M. G., Taysi, E., Orcan, F., & Fincham, F. (2014). Attachment, infidelity, and loneliness in college students involved in a romantic relationship: The role of relationship satisfaction, morbidity, and prayer for partner. *Contemporary Family Therapy: An International Journal*, 36(3), 333-350. <https://doi.org/10.1007/s10591-013-9289-8>
- Pourmeidani, S., Noori, A., & Shafti, S. A. (2015). Relationship Between Life Style and Marital Satisfaction. *Journal of Family Research*, 10(3), 331-344. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96524.html
- Rahimzadeh, S., Pouretamad HR, Asgari A, Hojjat MR. (2012). Conceptual basics of loneliness: A qualitative study. *Developmental Psychology (Journal of Iranian Psychologists)*, 8(30), 123-141. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?ID=272805>
- Russell, D. (1996). UCLA Loneliness Scale (version 3): Reliability, validity, and factor structure. *Journal of personality assessment*, 66(1), 20-40. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa6601_2
- Seyed Mousavi, M., Moharami J. (2019). Alexithymia, loneliness and fear of intimacy: Predictors of attitudes toward infidelity in men. *Contemporary Psychology Journal*, 14(1), 12-21.
- Simpson, J. A. (1990). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59(5), 971-980. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.59.5.971>
- Zarei, S., Memari A, Moshayedi P, Shayestehfar M. (2015). Validity and reliability of the UCLA Loneliness Scale-Version 3 in Farsi. *Educational Gerontology*, 42(1), 49-57. <https://doi.org/10.1080/03601277.2015.1065688>